

Onderwerp: voortgang gemeentelijke inzet klimaatadaptatie

Geachte leden van de raad,

Het college wil u hierbij graag informeren over de laatste stand van zaken bij klimaatadaptatie en het te doorlopen proces naar een lokale adaptatiestrategie. In de bijlage is ter informatie de meeste recente stresstest opgenomen, hieronder wordt kort ingegaan op de te doorlopen stappen en insteek. Vanwege de verkiezingen en de daaropvolgende collegevorming is een oorspronkelijk in juni gewenste I&O verplaatst. Na de zomer willen wij graag met u in gesprek tijdens een I&O of themasessie. Niet alleen om stil te staan bij de opgedane inzichten maar ook om ideeën of voorstellen bij u op te halen voor de gemeentelijke inzet op klimaatadaptatie komende periode.

Landelijke aanpak voor klimaatadaptatie

Door klimaatverandering neemt de kans op wateroverlast, hitte, droogte en overstromingen toe. Dat levert risico's op voor onze gezondheid, veiligheid, biodiversiteit en economie. Ook Gorinchem is gevoelig voor de effecten van klimaatverandering. Om een leefbaar woon- en werkklimaat te behouden, moeten we ons voorbereiden op de risico's van klimaatverandering. Onze leefomgeving aanpassen aan een veranderend klimaat noemen we klimaatadaptatie. De gemeentelijke inzet op klimaatadaptatie is gericht op het minimaliseren van de gezondheids-, economische- en ecologische schade, maar ook de kansen benutten die klimaatverandering met zich meebrengt. Zowel op regionaal als op lokaal niveau werkt de gemeente Gorinchem aan een klimaatbestendige omgeving.

Regionale aanpak voor klimaatadaptatie

De werkregio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden¹ (A5H) werkt sinds 2020 aan een klimaatbestendige regio. Na een intensief traject waarin gesprekken zijn gevoerd met ongeveer 100 vertegenwoordigers uit de regio, is in het najaar van 2021 de Regionale Adaptatie Strategie (RAS) opgeleverd. Deze is op 28 september 2021 door het college vastgesteld en per raadsinformatiebrief aan de gemeenteraad gepresenteerd (Z/20/687499 D-772303). Begin 2022 is de werkregio A5H gestart met het opstellen van een uitvoeringsagenda. Hierin worden de visie en ambities uit de RAS vertaald naar concrete projecten en maatregelen in de regio en dragen we bij aan de uitvoering van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. Hiermee kan de regio in de periode 2021 - 2023 een aanvraag doen op de Impulsregeling klimaatadaptatie van het Rijk. Met deze financiële regeling heeft het Rijk 2,5 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de A5H om adaptatiemaatregelen (versneld) uit te voeren. De uitvoeringsagenda wordt naar verwachting in de zomer van 2022 opgeleverd.

Lokale strategie en aanpak voor klimaatadaptatie

Werken aan een klimaatbestendige leefomgeving op regionaal niveau, helpt bij het grensoverschrijdend aanpakken van problematiek rondom hitte, droogte, regenwateroverlast, overstromingen en bodemdaling. Maar klimaatrisico's kunnen per gebied sterk van elkaar verschillen. Er gebeurt al het nodige aan klimaatadaptatie in onze stad, daar willen we op voortbouwen en waar nodig versnellen. Daarom wordt via de Lokale Adaptatie Strategie (LAS) verder in gegaan op de klimaatopgaven binnen de gemeente Gorinchem. Het plan van aanpak voor het opstellen van een Lokale Adaptatie Strategie (LAS) is op 11 november 2021 aan u gepresenteerd.

¹ De A5H werkregio bestaat uit de gemeenten Alblasserdam, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Vijfheerenlanden, het waterschap Rivierenland en de provincies Utrecht en Zuid-Holland.

Klimaatadaptatie en het meer klimaatbestendig maken van onze stad en regio is een complexe en langdurige opgave. Niet alleen het klimaat verandert, ook onze inzichten bij de aanpak of het benutten van meekoppelkansen veranderen met de tijd. Klimaatadaptatie is daarom een continue proces dat nooit 'af' is. En waarbij de aanpak periodiek tegen het licht wordt gehouden om te kijken of wij nog op koers liggen richting de doelstellingen voor 2050. Om structuur aan te brengen in de aanpak werken wij volgens de zogenaamde methode "*weten, willen, werken*" uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie aan de gemeentelijke klimaatadaptatie strategie en aanpak die wij na de zomer met u willen bespreken. Hieronder de hoofdlijnen:

Weten

In de stap '*weten*' zijn de gemeentelijke kwetsbaarheden in beeld gebracht als gevolg van klimaatverandering. Er is gekeken naar de klimaatrisico's als gevolg van regenwateroverlast, overstromingen, hitte, droogte en bodemdaling. Een aanvullend thema is biodiversiteit. De resultaten van dit onderzoek zijn vastgelegd in de *lokale klimaatstresstest van de gemeente Gorinchem* en is toegevoegd als bijlage.

Willen

Vanwege de grootte van de klimaatopgave, kan de gemeente niet alle klimaatrisico's in één keer aanpakken. Er is daarom regionaal een prioritering opgesteld voor de meest onacceptabele risico's en belangrijkste aandachtspunten voor Gorinchem.

Werken

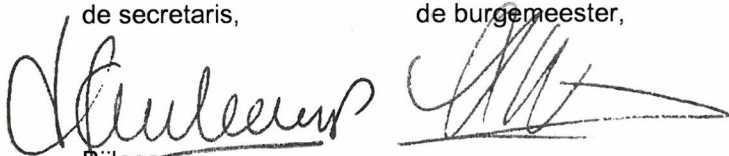
Momenteel geven we invulling aan de laatste stap '*werken*', dat moet leiden tot een aanpak voor de raadsperiode (2022 – 2026). Hierbij richten we ons op het schrijven van een visie, strategie en aanpak waarmee de gemeentelijke inzet in beleid wordt geborgd en op basis waarvan uitvoering kan worden gegeven aan de benodigde maatregelen die nodig zijn om in 2050 klimaatbestendig te zijn. Hierin is ook aandacht voor het borgen van de eisen uit het convenant klimaatadaptief bouwen waar wij als gemeente sinds 2021 lid van zijn.

Vervolg

In de komende maanden werken we aan het opstellen van de concept LAS. Daarnaast willen wij inwoners betrekken bij aanpak voor klimaatadaptatie. Via een participatietraject zetten we in op bewustwording op een laagdrempelige manier, zodat inwoners enthousiast en vaardig worden om ook in hun eigen omgeving aan de gang te gaan met klimaatadaptatie. Tot slot wordt op regionaal niveau gewerkt aan een eerste aanvraag voor de Impulsgelden bij het Rijk in het najaar van 2022. Deze aanvraag wordt regionaal gecoördineerd, maar is met inbreng van individuele projecten van de decentrale overheden. Momenteel inventariseren wij potentiële projecten in Gorinchem die hiervoor in aanmerking kunnen komen, waarbij gekeken wordt naar natuurlijke momenten zoals een herinrichting of gebiedsontwikkeling in de openbare ruimte.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van Gorinchem,
de secretaris, de burgemeester,

Bijlagen:

- Klimaatstresstest gemeente Gorinchem